

Sanatorij v Mariboru, Gosposka ulica 49, telefon 23-53, lastnik in vodja kirurg dr. Gerlič. — Najmodernejši urejen za operacije. — Zdravilni aparati: višinsko solnce, diatermija, tonizator, račnica »Halas«, emterocleaner. — Zdravljenje z radijem (pijača in kopelji). — Cena zmerna. 332

Dr. Zdenko Matiašič ordinira zopet redno v Mariboru, Slomškov trg 6 (nasproti škofije). 667

Na občutljivi koži se pojavijo lišaji in drugi nedostatk pri uporabi škodljivega mila. Zato se priporoča uporaba samo takih mil, ki so medicinsko brezhlbna, kot so to: Fellerjeva Elsa-mila lepote in zdravja in sicer: lilijino mlečno, lilijine kreme, boraksovo, glicerino, katanovo, rumenjako in milo za britje. Po pošti 5 kosov 52 Din brez daljnih stroškov pri lekarnarju Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elsatrg 341, Savska L. anovina.

Kar se ni bilo je sedaj v Trgovskem domu Stermekki, Celje, in sicer par močnih moških ali ženskih čevljev iz samo pristnega usnja 96 Din.

Razstava poljedelskih strojev in orodja. Lešojna razstava strojev ob priliki XII. Ljubljanskega velesejma do 13. junija je zelo bogata. Razstavljeni so vsakovrstni stroji, od preprostega do najbolj draga za vse vrste gospodarstva. Nudena je velika izbira poljedelskega orodja in strojev za mlekarstvo. Večina strojev, ki obsegajo približno 2000 m² rastavnega prostora, je v obratu. Na razstavi so udeležene domače tvrdice in oni iz inozemstva, zlasti Češkoslovaške, Avstrije, Nemčije, Ogrske, Francije, Amerike, Švedske in Danske. Poljedelske stroje, poljedelsko orodje, male bencinske motorje za pogon strojev, stroje za mlekarstvo je razstavilo veliko število tvrdk. Vsak imetnik velesejske legitimacije, ki stane 30 Din, ima pravico do polovične vožnje po železnici. Naročite legitimacije pri prodajalcih ali direktno ali pri velesejskem uradu v Ljubljani. Dopisnica zadostuje. Zamorete pa kupiti tudi navadno vstopnico za enkratni vstop po Din 10.— Kmetovalce opozarjamo, da so razstavljeni na velesejmu najrazličnejši predmeti. Naj omenimo samo še vozove, gasilsko orodje, jermenarske izdelke, verige, različne vozove, bicikle, obleke, čevlje, sirarske izdelke, plemensko perutnino, domače zajce itd.

Uboj očeta veččlanske rodbine.

Pri Stergarjevih v Ruperčah — župnija Sv. Peter pri Mariboru sta že dalje časa dva tabora, in sicer: stari Stergar in sin Stanko sta držala skupaj proti materi, sin Ludvik se je pa zavzemal za mater. Stanko je ekonom, a radi nestalnosti se je zadrževal s svojo ženo doma pri očetu.

Dne 3. junija so imeli pri Stergarjevih kopače v vinogradu. Proti večeru je nekaj Stanka razljutilo, da se je dejansko lotil hlapca, nato pa še brata Ludvika zunaj na prostem. Imela sta že dalje časa spor radi drevesnice. Ludvik je klical na pomoč in res mu je hotel pomagati cerkveni viničar in čevljar Franc Berlič, oče sedmerih otrok, pa čislan in delaven človek. Mudil se je v usodepolnih trenutkih pri sosedu in čul klice na pomoč. Stanko je potegnil vojaško repetirko, streljal na brata, katerega ni zadel, pač pa je pogodil Berliča, ki se je zgrudil s prestreljenimi prsi in umrl kmalu po zločinu radi notranje izkrvavitve, ker mu je prevrtala kroglja skoro tik nad srcem žilo dovodnico.

Berliču so bile razmere pri Stergarjevih znane, saj je hodil v zimi kot čevljar šivat v to hišo in je imel celo zemljo od Stergarjevih v najemu. Stanku je bil čevljar trn v peti, ker je bil na strani Ludvika in stare Stergarice. Na dan, ko se je zgodilo krvavo dejanje,

sta bili Berličeva žena in 15 letna hčerka pri Stergarjevih do večera na delu.

Ko je Stanko videl, da je Berlič zadet, je sedel na kolo in se odpeljal v Maribor, kjer se je predal policiji.

Preiskava bo že dognala, zakaj da je Stanko Stergar streljal prvotno na brata in ubil s kroglo Berliča, ki je hotel Ludviku v stiski prihiteti na pomoč.

Franc Berlič je bil v soboto na večer po izvršenem sodnem raztelesenju pokopan v Št. Petru na Gorci ob obilni udeležbi sofaranov, ki sočustvujejo s tako bridko in žalostno usodo udarjeno številno družino in obsojajo krvavi zločin, ki je v kratkem času že drugi v sicer dobrem in miroljubnem Št. Petru.

Cepano, žagano in okroglo kolje kakor vsake debelosti rezan les prodaja ali zamenja za izborna vino tvrdka Guilšek v Mariboru, Razlagova ulica 25.

Nekaj o spremembi kmečkih dolgov.

Kako rešiti vprašanje spremembe kmečkih dolgov? Iz kratkoročnih posojil napraviti dolgoročna, bi se reklo, najprvo sedanje obveznosti plačati ali v gotovini ali pa z obveznicami. Ker so pa upniki v glavnem denarni zavodi, kateri so vloge svojih vlagateljev dali v posojila, bi pomenilo v slučaju, da se odplača obveznosti z obveznicami, dati vlagateljem mesto gotovine te obveznice. To je seveda nemogoče, ker bi se takemu koraku uprli vlagatelji in bi to značilo povsem prisilno dejanje. To bi se lahko zgodilo le v slučaju, da bi denarni zavodi razpolagali z zelo dolgoročnimi vlogami, kar pa seveda ne obstoja in ako že, so to zelo redki slučajji. Radi tega je potrebno dolgoročnih hipotekarnih kreditov za ozdravljenje tega vprašanja. Vsled padca cene zemljišču, ki je veliko pod normalo, je vsako hipotekarno posojilo tudi sigurno. Vsled tega je mogoče to vprašanje rešiti edino v tem, da dobimo nova sredstva, in to je posojilo ali zunanje ali pa notranje. Preostalo bi še en korak za ozdravljenje tega vprašanja in ta bi bil v povečanju obtoka bankovcev. Splošno je znano, da je danes premalo obtoka denarja in od tod izvirajo tudi vse današnje neprilike na denarnem trgu. Obtok bi se naj zvišal za toliko, kolikor znašajo kmečki dolgovi ali z drugimi besedami, zlata podlaga bi se naj znižala od 35% na 25%.

Prav lahko se zgodi, ako se ne bode našel primeren način rešenja tega perečega vprašanja, da bodo kratkoročna posojila in krediti sami od sebe postali dolgoročni, kar bi seveda bil najenostavnejši način rešenja vprašanja.

*

Odkod je priromala poljedelska kriza? Poljedelska kriza se je začela v hujši meri kazati leta 1927 v Ameriki

in je od tamkaj zajela vse poljedelske države. Amerika je bila primorana, da je odložila odvišek svojega poljedelskega proizvoda v Evropi in tedaj se je pojavil velik padec cen kmetijskih pridelkov in istočasno je nastopilo napačno razmerje med cenami kmetijskih in industrijskih predmetov. Ako pogledamo razmerje izdatkov kmeta v povojnem času in danes, vidimo, da so se zvišali od 100% na 168%, med tem ko so pa padle cene od 100% na 49%. V primeri s tem pa je cena strojem narasla nad 300%. Ta dejstva nam kažejo, kako so se obrnile cene kmetijstvu v škodo. Radi tega razmerja je onemogočeno dobičkanosno gospodarjenje.

Visoki tečaj dinarja in vrednosti zemljišč. Glavni predmet prezadolžitve pri kmetu je zemljišče. Glede zadolžitve zemljišče je igrala denarna nesigurnost v povojnem času glavno vlogo. Naš denar se je v času, ko je ponehalo preplavljenje s papirnatim denarjem, hitro dvignil. Ali pa je imel ta dvig dinarja kake posledice na porast vrednosti zemljišč? V času najnižjega tečaja dinarja je stal pri nas en ha dobro obdelane zemlje krog 20.000 Din, a danes ga dobimo za približno 5000 Din. Kaj to pomeni? Če bi bil naš kmet v času najnižjega tečaja dinarja prodal 1 ha zemlje in ta izkupiček naložil v posojilnico, bi si sedaj lahko kupil 4 krat toliko površino iste zemlje. Znano je, da je danes merilo vrednosti zlato. Ako bi pa bil kmet kupil za prodan 1 ha zemlje svojčas, to je pri najmanjši vrednosti dinarja zlato in tega shranil, bi imel danes isto množino zlata. Ker je pa naložil denar v hranilnico, lahko kupi danes za isti denar dvainpolkrat toliko zlata. Iz tega sklepamo, da je vrednost dinarja umetno povečana.

Kmečkim dekletom v opozorilo.

Vsem dekletom, ki sanjajo o tem, da bi v službi v mestu našle lepše življenje, kakor ga imajo na deželi, sledeče:

Časi, ko so dekleta z dežele v mestih lahko našla službo kot služkinje ali tovarniške delavke, so minuli. V tem oziru je v mestih nastopila kriza. Tovarne so skrčile obrate in ne rabijo novih delovnih moči, večina gospodinj pa je vsled vsestranske krize tudi v takem položaju, da ne more sprejeti novih služkinj. Dekleta, ki brezsmiselno pridejo v mesto iskat službe, se navadno po več dni brez uspeha potepajo po mestih in iščejo službo, nazadnje pa se morajo vrniti domov. Taki slučajji so vedno bolj pogosti.

Vse to nas silni, da svetujemo vsem dekletom: »Nikar ne silite v mesta! Prejšnje služkinje še sedaj izhajajo, a za nove skoraj ni mest.«

Tistim, ki so pa tako revne, da doma nimajo niti kruha, niti obleke, niti dela in so prisiljene iti po svetu si iskat zaslužka, polagamo na srce sledeče: